

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Finanční audit a jeho výsledky

Aneta Mrštná

Bakalářská práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta MRŠTNÁ**
Osobní číslo: **E08665**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku - Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Finanční audit a jeho výsledky**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod, cíle práce
2. Výroční zpráva, její popis
3. Proces auditu a jeho výsledky
4. Legislativa upravující audit
5. Odlišnosti auditu v ČR a zemích EU
6. Proces auditu ve firmě KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí
7. Závěry a doporučení

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Synek, M.: Manažerská ekonomika, Grada, Praha, 2007, 425 s., 978-80-247-1992-4
2. Raffegan, J., Dufils, P., Ménonville de, D.: Finanční audit, HZ Praha, Praha, 1996, 120 s., 80-86009-02-5
3. Millerová, L.: Auditing pro manažery, ASPI, Praha, 2007, 133 s., 978-80-7357-308-9
4. Jirásek, J.: Benchmarking a konkurenční zpravodajství, Profess Consulting, Praha, 2007, 120 s., 978-80-7259-051-3
5. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
6. Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a změně některých zákonů (zákon o auditorech)
7. Etický kodex KA ČR
8. Auditorské směrnice

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Alexandr Šenec
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 21. října 2010

Prohlášení

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 25. 4. 2011

Aneta Mrštná

Poděkování

Na tomto místě bych velmi ráda poděkovala PaedDr. Alexandru Šenci, vedoucímu mé bakalářské práce, za odborné vedení a cenné rady, kterými přispěl k vypracování této práce.

Dále bych ráda poděkovala panu Ing. Zdeňku Šemberovi, vedoucímu ekonomické skupiny společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí, za poskytnutí cenných informací o společnosti.

ANOTACE

V úvodní části je bakalářská práce věnována základním faktům v oblasti finančního auditu. Zabývá se současnou problematikou právní úpravy v ČR, teoretickým průběhem auditu a jeho možných výsledcích. Ve druhé části analyzuje průběh auditu ve společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí a posuzuje postavení společnosti ve skupině COOP Česká republika.

KLÍČOVÁ SLOVA

finanční audit; auditor; výroční zpráva; Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí; skupina COOP

TITLE

Financial audit and its results

ANNOTATION

In the first part of the bachelor's thesis focused on the basic facts of the financial audit. It deals with current problems of legal regulation in the Czech republic, the theoretical course of the audit and its possible results. The second part analyzes the audit of Konzum, business cooperative in Usti nad Orlici and assesses the status of the group COOP Czech Republic.

KEYWORDS

financial audit; auditor; annual report; KONZUM, business cooperative in Usti nad Orlici; group COOP

Obsah

Úvod	8
1 Výroční zpráva, její popis.....	9
1.1 Obsah výroční zprávy	9
1.1.1 Účetní závěrka	9
1.2 Kdo má povinnost vydat výroční zprávu	11
1.3 Zveřejnění výroční zprávy	12
2 Základní informace o auditu	13
2.1 Pojem audit	13
2.2 Funkce auditu.....	14
2.3 Historie auditu.....	14
2.4 Auditor	16
2.5 Komora auditorů České republiky	17
2.6 Legislativa upravující audit	18
2.7 Odlišnosti auditu v České republice a zemích Evropské Unie	18
2.8 Plánování auditu	19
2.8.1 Dokumentace k auditu účetní závěrky	19
2.9 Průběh auditu	20
2.9.1 Činnosti před uzavřením smlouvy	20
2.9.2 Činnosti související s komplexním poznáním klienta	21
2.9.3 Vytvoření plánu auditu	23
2.9.4 Provedení auditu	24
2.9.5 Závěr a vydání zprávy auditora	25
3 Finanční audit ve společnosti KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí... 27	27
3.1 Základní informace o společnosti	27
3.2 Organizační struktura společnosti.....	29
3.3 Zhodnocení vývoje hospodářských výsledků společnosti	29
3.4 Průběh auditu ve společnosti	30
3.4.1 Činnosti před uzavřením smlouvy s auditorem a poznání klienta	30
3.4.2 Plán auditu	32
3.4.3 Zhodnocení změn v účetní závěrce.....	34
3.4.4 Zhodnocení výsledků auditů.....	39
3.5 Komparace vybraných družstev ve skupině COOP.....	40

3.5.1	Komparace výsledků auditů.....	40
3.5.2	Komparace hospodářských výsledků.....	41
3.5.3	Zhodnocení postavení společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí ve skupině COOP	43
Závěr	44
Seznam použité literatury	45
Seznam obrázků	47
Seznam tabulek	47
Seznam grafů	47
Seznam příloh	48
Seznam zkratk	48

Úvod

S rozvojem akciových společností vzniká potřeba kontrolovat management, zda účelně využívá vložený kapitál investorů – akcionářů. Vzniká tedy potřeba auditu účetní závěrky v podobě, jaké ho známe dnes. Proces auditu je poměrně složitý, a proto jsou kladeny vysoké nároky na spolupráci auditora jak s vedoucími, tak i s řadovými pracovníky společnosti.

Jedná se o poměrně novou disciplínu, která vzniká jako reakce na hospodářský rozvoj koncem 19. století.

Audit může být použit v souvislosti s mnoha oblastmi, například výrobní, dodržovací, ekologický, jakosti, právní, operativní, informační atd. Cílem je vždy vyjádřit názor nezávislé, kvalifikované osoby na konkrétní činnosti, systémy či procesy. Předkládaná bakalářská práce je orientována na audit účetní závěrky.

V první části se bakalářská práce věnuje zejména teoretickému objasnění výroční zprávy a jejího obsahu, v druhé pak na teoretické vysvětlení auditu. Poslední část se zabývá auditem ve společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí.

Cílem bakalářské práce je vysvětlit základní pojmy a postupy auditu, zhodnotit průběh finančního auditu ve společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí a posoudit jeho postavení ve skupině COOP.

1 Výroční zpráva, její popis

Výroční zpráva uceleně, vyváženě a komplexně informuje o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení dané účetní jednotky.¹

1.1 Obsah výroční zprávy

Součástí výroční zprávy musí být následující dokumenty:

- účetní závěrka,
- zpráva o auditu,
- další dokumenty dle obchodního zákoníku.

Dále by měla obsahovat následující finanční a nefinanční informace:

- o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni;
- o předpokládaném vývoji;
- o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje, ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích;
- o organizačních složkách v zahraničí;
- o dalších skutečnostech podle zvláštních právních předpisů.²

1.1.1 Účetní závěrka

Je nutné, aby účetní závěrka dle platné legislativy ČR, obsahovala:

- základní informace o účetní jednotce, která účetní závěrku vydává,
- rozvahu,
- výkaz zisku a ztráty,
- přílohu (vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty).

¹ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. § 21 odst. 1 (cit. 2010-10-3)

² Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. § 21 odst. 2 (cit. 2010-10-3)

Základní informace o účetní jednotce

V úvodní části účetní závěrky se uvádějí základní informace o vydávající účetní jednotce:

- jméno a příjmení, obchodní firma nebo název účetní jednotky;
- identifikační číslo;
- právní forma;
- předmět podnikání;
- rozvahový den;
- okamžik, ke kterému sestavuje účetní závěrku;
- podpis statutárního orgánu společnosti.³

Rozvaha

Rozvaha může být definována jako přehled aktiv a pasiv účetní jednotky vyjádřené v penězích k určitému datu. Informuje o stavu a složení majetku podniku, jeho závazcích, pohledávkách, vlastního a cizího kapitálu. Dále podává důležité informace o likviditě podniku (likvidita vypovídá o schopnosti podniku dostát svým závazkům), o finanční struktuře (podává informace o velikosti vlastních a cizích zdrojů) a o struktuře vlastního kapitálu.

Závazné vzory rozvahy v České republice vydává Ministerstvo financí ČR ve spolupráci s Českým statistickým úřadem.

Rozvaha je stavovou veličinou (je sestavena k určitému datu), ve které platí základní bilanční rovnice, tj. aktiva se vždy musí rovnat pasivům.

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty informuje o výkonnosti podniku v penězích. Jedná se o dynamický výkaz – na rozdíl od rozvahy zachycuje kumulované hodnoty jednotlivých položek. Zachycuje náklady a výnosy, kdy po odečtení nákladů od výnosů vyjadřuje hospodářský výsledek společnosti. Hospodářským výsledkem může být zisk (výnosy jsou vyšší než náklady) nebo ztráta (náklady jsou vyšší než výnosy) anebo nula. Vlastníky, investory, zaměstnance, banku a další informuje, jak společnost využívá svůj vlastní kapitál.

³ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. § 18 odst. 2 (cit. 2010-10-3)

Výkaz zisku a ztráty je sestaven tak, aby informoval:

- o provozním výsledku hospodaření,
- o finančním výsledku hospodaření,
- o výsledku hospodaření za běžnou činnost (před i po zdanění),
- o mimořádném výsledku hospodaření (před i po zdanění),
- o výsledku hospodaření za účetní období.

1.2 Kdo má povinnost vydat výroční zprávu

Podmínky pro FO a PO, které musí vydat výroční zprávu:

- aktiva společnosti jsou větší než 40 000 000 Kč,
- roční úhrn čistého obrátu musí být větší než 80 000 000 Kč,
- průměrný přepočtený stav zaměstnanců větší než 50.

Podle Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví mají povinnost vydat výroční zprávu tyto následující FO a PO:

- akciové společnosti, které splnili alespoň jedno z výše uvedených kritérií;
- ostatní obchodní společnosti a družstva, které splnily alespoň 2 z výše uvedených kritérií;
- fyzické osoby (zapsané v obchodním rejstříku), které jsou podnikateli a splnily alespoň 2 z výše uvedených kritérií;
- fyzické osoby, které jsou podnikateli, a jejich obrat za předchozí kalendářní rok přesáhl 25 000 000 Kč; fyzické osoby, které vedou účetnictví podle svého rozhodnutí; ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity a ostatní fyzické osoby, kterým vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis, pokud splnily alespoň 2 z výše uvedených kritérií.

1.3 Zveřejnění výroční zprávy

Povinnost zveřejnit výroční zprávu mají účetní jednotky, které se zapisují do obchodního rejstříku nebo, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

Účetní jednotky zveřejní výroční zprávu v rozsahu, ve kterém byla sestavena a to uložením do sbírky listin obchodního rejstříku⁴ (součástí výroční zprávy může být účetní závěrka).

Společnosti mají povinnost zveřejnit výroční zprávu do 30 dnů od ověření účetní závěrky auditorem a po schválení příslušným orgánem společnosti. Nejpozději však do konce následního účetního období.

⁴ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. § 21a odst. 1 (cit. 2010-10-3)

2 Základní informace o auditu

V této kapitole je audit přiblížen z teoretického hlediska.

2.1 Pojem audit

Audit může být definován různými způsoby. Základní definice jsou uvedeny níže.

Audit je v podstatě kritická analýza, která umožňuje ověřovat informace dodané podnikem a hodnotit operativní činnosti a systémy používané při jejich předávání.⁵

Audit je systematický proces objektivního získávání a vyhodnocování důkazů, týkajících se informací o ekonomických činnostech a událostech, s cílem zajistit míru souladu mezi těmito informacemi a stanovenými kritérii a sdělit výsledky zainteresovaným zájemcům.⁶

Podle Jiřího Dvořáčka audit představuje synonymum pro objektivitu, účinnost a nástroj zkvalitňování řízení.

Cílem auditu je vyjádřit názor nezávislé, kvalifikované osoby na věrohodnost účetní závěrky zveřejněné vedením účetní jednotky.⁷

Za druhotný cíl auditu pak Vladimír Králíček považuje morální a preventivní působení proti vzniku chyb a podvodů, dále pak i jeho poradenskou a výchovnou funkci.

Auditorské služby může poskytovat dle platné legislativy v ČR auditor nebo auditorská společnost.

⁵ RAFFEGEAU, Jean; DUFILS, Pierre; MÉNONVILLE DE, Didier. Finanční *audit*. 1. vyd. Praha : HZ Praha, 1996. 120 s. ISBN 80-86009-02-5. str. 11

⁶ DVOŘÁČEK, Jiří. Interní audit a kontrola. Vyd. 1. V Praze : C.H. Beck, 2000. 195 s. ISBN 80-7179-410-4. str. 1

⁷ *Komora auditorů ČR* [online]. 2010 [cit. 2010-10-30]. Poslání a smysl auditu. Dostupné z WWW: <<http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=18&nArticleID=917&nLanguageID=1>>.

2.2 Funkce auditu

Pro veřejnost může být velice složité stanovit co je, a co není funkcí auditu.

Funkcí auditu je:

- vyjádřit názor auditora, zda účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz majetkové a finanční situace podniku;
- působení proti vzniku chyb a podvodů;
- poradenská a výchovná činnost.

Funkcí auditu není:

- potvrzovat správnost účetnictví,
- potvrzovat dodržování veškerých právních norem účetní jednotkou,
- zjišťovat podvody,
- potvrzovat správnost daňového přiznání,
- hodnotit, zda společnost je řízena řádným a efektivním způsobem,
- potvrzovat budoucí životaschopnost účetní jednotky.⁸

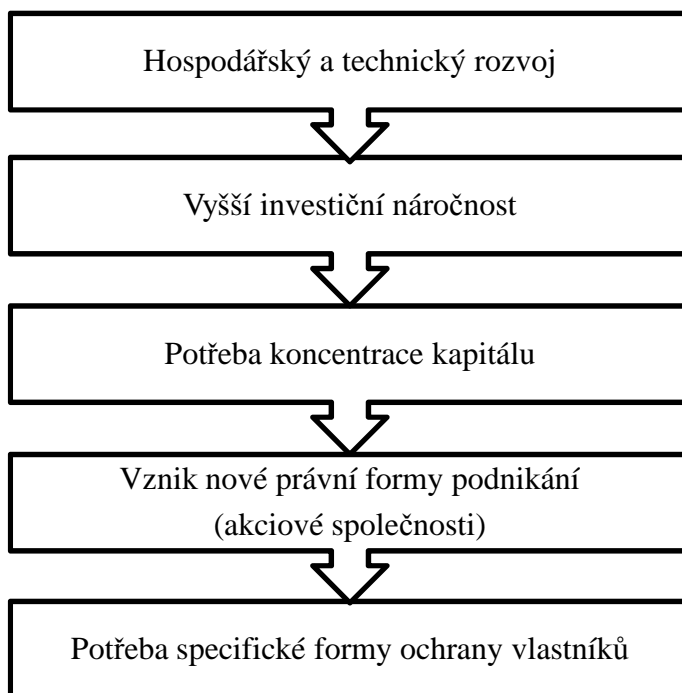
2.3 Historie auditu

Nejstarší zmínky o auditu se nalézají už v historii starých Egyptanů, kteří požadovali, aby o daňových příjmech podávali informaci dva nezávislí úředníci. Další zmínka, ze 3. století před našim letopočtem, informuje, že římští vládci určovali takzvané kvestory (ve starém Římě správci státní pokladny), kteří kontrolovali účetnictví. Z tohoto období podle historiků pravděpodobně pochází slovo „audit“ (odvozen z latinského slova *audire* – poslouchat). Kdy jmenovaní kvestoři byli povinni účtovat před posluchači.

Audit v podobě, jaký je znám dnes, vznikl až na začátku 19. století ve **Velké Británii** v období průmyslové revoluce. Vznik auditu byl zapříčiněn vznikem akciových společností, ve kterých je odlišná osoba investor (vlastník) a vrcholový management. Vzniká tedy potřeba kontroly managementu, zda je účelně využíván vložený kapitál vlastníků. Historii znázorňuje i následující obrázek.

⁸ KRÁLÍČEK, Vladimír. Auditing. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2. str. 9

Obrázek 2.1 Historický vývoj auditu

[ZDROJ: KRÁLÍČEK, Vladimír. Auditing. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2. str. 2]

Velmi důležitým předpisem v historii auditu se stal **Companies Act**, který byl přijat roku 1948 a poprvé zde bylo použito „pravdivé a věrné zobrazení skutečnosti“ (true and fair view).

V **USA** je považován za mezník auditu krach na New Yorkské burze v roce 1929. Jako jednou z příčin krachu byla nevěrohodnost účetních výkazů, proto byl roku 1934 pověřen burzovní dohled, aby vytvořil metody a postupy, jak sestavovat účetní závěrku pro ty společnosti, které jsou registrovány na New Yorkské burze.

V **České republice**, v dobách plánované ekonomiky, byla účetní závěrka kontrolována revizory, kteří byli jmenováni ministerstvem, pod který státní podnik spadal. Audit byl na našem území definován až v 80. letech 20. století. Zde byla určená pravidla pro ověření účetní závěrky podniků se zahraniční majetkovou účastí. První zmínka o auditorech jako o profesi byla ve Vyhlášce FMF č. 63/1989 Sb., o ověřovateli. Touto vyhláškou byla i ustanovena tzv. Unie auditorů, která se pozdějšími předpisy transformovala v Komoru auditorů ČR. Tyto pozdější předpisy již byly harmonizovány s právní úpravou Evropské Unie.

2.4 Auditor

Podle Zákona č. 93/2009 Sb. o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech) je povinný audit oprávněn provádět auditor.

Aby se fyzická osoba mohla stát auditorem a Komora auditorů ČR mu udělila auditorské oprávnění, musí splňovat následující podmínky:

- mít vysokoškolskou kvalifikaci v rámci bakalářského nebo magisterského studijního programu,
- být způsobilá k právním úkonům,
- být bezúhonná,
- absolvovat alespoň 3 roky odbornou praxi jako asistent auditora,
- nesmí podnikat v jiném oboru,
- složit auditorskou zkoušku,
- nesmí mít nedoplatky na daních a pojistném,
- složit slib auditora,
- uhradit částku stanovenou KAČR.⁹

Tomu, kdo splní všechny výše stanové podmínky, KAČR umožní do 30 dnů složit slib do rukou prezidenta nebo viceprezidenta Komory v tomto znění:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při poskytování auditorských služeb budu dodržovat právní řád, profesní předpisy a auditorské směrnice vydané Komorou, ctít etiku auditorské profese a dodržovat povinnost mlčenlivosti.“¹⁰

⁹ Zákon č. 93/2009 Sb., zákon o auditorech a změně některých zákonů (zákon o auditorech). § 4 odst. 1 (cit. 2010-11-15)

¹⁰ Zákon č. 93/2009 Sb., zákon o auditorech a změně některých zákonů (zákon o auditorech). § 4 odst. 4 (cit. 2010-11-15)

2.5 Komora auditorů České republiky

Komora auditorů České republiky (dále „KAČR“) je právnickou osobou se sídlem v Praze a plní zejména tyto funkce:

- vede seznam auditorů a auditorských společností,
- eviduje asistenty auditora,
- organizuje auditorské zkoušky a vydává usnesení o jejím výkonu,
- navrhuje členy zkušební komise Radě pro veřejný dohled nad auditem,
- vydává osvědčení o zápisu do seznamu auditorů a do seznamu auditorských společností,
- kontroluje provádění auditorské činnosti,
- vydává národní auditorské směrnice v souladu s obecně závaznými právními předpisy a mezinárodními auditorskými standardy,
- vydává vnitřní profesní předpisy KAČR, zejména Statut, Jednací řád sněmu, Volební řád, Příspěvkový řád, Kárný řád, Etický kodex, Dozorčí řád, Směrnici pro řízenou praxi asistentů, Směrnici pro kontinuální profesní vzdělávání auditorů atd.,
- zveřejňuje seznamy auditorů a auditorských společností zapsaných v seznamech KAČR,
- rozhoduje o dočasném nebo trvalém zákazu auditorské činnosti,
- organizuje vzdělávací akce jako přípravu na složení auditorské zkoušky,
- vydává časopis Auditor a odborné příručky pro auditory,
- spolupracuje s tuzemskými i zahraničními profesními organizacemi a s institucemi státní správy,
- je aktivním členem mezinárodních profesních organizací IFAC a FEE.¹¹

¹¹ Komora auditorů České republiky [online]. 2010 [cit. 2010-11-17]. Audit je, když. Dostupné z WWW: <<http://www.kacr.cz/Article.asp?nDepartmentID=16&nArticleID=9&nLanguageID=1>>.

2.6 Legislativa upravující audit

Právní normy upravující problematiku auditu mohou být rozděleny do dvou základních částí:

a. právní normy upravující povinnost vydat účetní závěrku:

- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník;
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

b. právní normy upravující audit samotný:

- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých předpisů (zákon o auditorech);
- Auditorské směrnice;
- Zkušební řád Komory auditorů České republiky.

2.7 Odlišnosti auditu v České republice a zemích Evropské Unie

Podobně jako probíhá harmonizace účetnictví a harmonizace účetních výkazů, Evropská Unie se snaží harmonizovat i audit. Důkazem toho, může být uznání auditorské zkoušky ze zemí EU, nebo povinná praxe vykonaná na území EU. Komora auditorů České republiky se řídí a přebírá Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS). Výkonný výbor Komory auditorů ČR také rozhodl o pravidelném zveřejňování aktualit z Mezinárodní federace účetních (IFAC). Je tedy patrné, že významné rozdíly v provádění auditu v České republice a zemích Evropské nejsou.

V České republice je audit velice mladou disciplínou, vznikl až v 80. letech 20. století, narozdíl např. od Velké Británie, kde vznikl již počátkem 19. století.

2.8 Plánování auditu

První kontakt s auditorem by mělo vedení společnosti uskutečnit ještě před datem účetní závěrky. Čím dříve se auditor dohodne s vedením společnosti na zakázce, tím lépe mohou naplánovat průběh auditu a plán doložení účetní závěrky. Popřípadě vytvořit plán účasti auditora u inventarizací. Je důležité seznámit auditora s managementem společnosti a s osobami, se kterými bude spolupracovat. Spolupráci společnost stvrdí smlouvou s auditorem.

2.8.1 Dokumentace k auditu účetní závěrky

Aby auditor mohl vydat správný výrok a nestranně posoudit finanční hospodaření podniku, je důležité, aby měl k dispozici všechny potřebné dokumenty.

Nejdůležitější dokumenty jsou obsaženy v **účetní závěrce**. Tzn. rozvaha, výkaz zisku a ztráty, nepovinně pak může být součástí přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Z oblasti **právních dokumentů** by auditorovi měly být poskytnuty stanovy společnosti, zápis ze shromáždění delegátů, výpis z obchodního rejstříku, výpisy listu vlastnictví z katastru nemovitostí a důležité smlouvy (např. pojistné, nájemní, o půjčkách,...).

Dále by auditor měl mít k dispozici **daňové dokumenty**. Daňová registrace u finančního úřadu, daňová přiznání a popřípadě výsledky daňových kontrol.

Z **účetních dokumentů** by neměly chybět vnitřní směrnice, účtový rozvrh aktuální pro auditované účetní období, seznam účetních knih, harmonogram účetní závěrky a inventarizační zápisy.

2.9 Průběh auditu

2.9.1 Činnosti před uzavřením smlouvy

V této etapě se auditor rozhoduje, zda zakázku na audit společnosti přijme či nepřijme. Jedná se o velice závažné rozhodnutí, proto je potřeba pečlivě zvážit rizika zakázky.

Auditor by v první řadě měl dbát na to, aby byl nezávislý (např. nevede účetnictví ani se nepodílí na činnostech spojených s přípravou účetní závěrky, není v příbuzenském vztahu s vedoucími pracovníky společnosti či není ve společnosti jakkoli finančně vázán).

Pro vyjádření skutečnosti, zda riziko zakázky je vyšší než obvyklé, se doporučuje podrobně posoudit následující faktory:

- povaha podnikatelského prostředí;
- povaha podnikatelské činnosti;
- charakter obchodních transakcí a vztahy mezi účetní jednotkou a jinými společnostmi;
- organizační struktura účetní jednotky;
- struktura vedení a jeho důvěryhodnost;
- vnímání vedení odpovědnosti za účetní závěrku;
- úroveň vnitřního kontrolního systému;
- finanční výsledky účetní jednotky.¹²

Z těchto informací se auditor rozhodne, zda zakázku přijme, či nepřijme. Měl by při rozhodování ještě zvážit právní a etické otázky nebo možný vliv na pověst auditora.

Kromě toho je potřeba přesně specifikovat podmínky zakázky. Děje se tak uzavřením písemné smlouvy.

¹² MÜLLEROVÁ, Libuše. *Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2007. 133 s. ISBN 978-80-7357-308-9(brož.), str. 65

Smlouva s auditorem by měla obsahovat:

- odpovědnost účetní jednotky za vedení účetnictví;
- skutečnost, že vydáním zprávy auditora se vedení společnosti nezbavuje odpovědnosti za důsledky externích (nejčastěji daňových) kontrol;
- princip výběrového přístupu k účetním informacím;
- povinnost společnosti zajišťovat interní kontrolu a ochranu majetku společnosti;
- právo auditora na vytvoření odpovídajících podmínek pro jeho práci;
- právo auditora vydat jiný výrok, než výrok „bez výhrad“;
- závazek mlčenlivosti ze strany auditora;
- nárok na náhradu škody pro obě smluvní strany.¹³

2.9.2 Činnosti související s komplexním poznáním klienta

Pro provedení kvalitního auditu je důležité, aby auditor tomuto stadiu věnoval dostatek pozornosti.

Nejdříve je potřeba **důkladně porozumět činností a oblasti podnikání klienta**. Důležité informace auditor získává od vedoucích pracovníků a zaměstnanců, je ale nutné, aby se zaměřil na vnější i vnitřní faktory ovlivňující podnikání klienta.

Mezi vnitřní faktory patří především vlastnická struktura účetní jednoty (její právní forma), obchodní cíle (zda má společnost v plánu změny týkající se podnikání), hlavní zdroje financování, personální politika (schopnosti a zkušenosti klíčových a vedoucích pracovníků), používané účetní metody, hrozící soudní spory, platební neschopnost, zda společnost zastavuje majetek aj.

Z vnějších faktorů se jedná o odvětví, ve kterém společnost působí (množství konkurence, množství a kvalita dodavatelů), makroekonomické prostředí (daňové sazby), zákony, vyhlášky a jiné právní předpisy upravující oblast podnikání klienta.

¹³ KRÁLÍČEK, Vladimír; MÜLLEROVÁ, Libuše. Auditing. Praha : Bilance, 1998. 225 s. str. 41

Ve druhé fázi je nutné, aby auditor **porozuměl kontrolnímu prostředí klienta**. Zaměřuje se zejména na systém plánování, kalkulací a rozpočtů; porovnání skutečných výkonů s plánovanými. Cílem je zjistit, do jaké míry se při auditu může auditor spolehnout na vnitřní kontrolní systém.

Je nezbytné, aby se auditor **seznámil s účetním systémem klienta**. Tato fáze je nutná pro adekvátní vytvoření plánu auditu. Nejprve by měl auditor určit míru závislosti na výpočetní technice a to posouzením rozsahu použití počítačů a složitostí používaných systémů. Dále se zaměřuje na:

- vymezení významných transakčních cyklů (pod pojmem transakční cyklus je možné rozumět relativně uzavřený subsystém činností a postupů, které jsou součástí celkového systému podniku – např. objednání a příjem nákupů zboží či materiálu),
- dokumentaci významných transakčních cyklů,
- spolehlivost transakčních cyklů,
- předběžné zhodnocení úrovně práce externí účetní firmy, pokud toto zhodnocení připadá v úvahu.¹⁴

Předběžné analytické postupy slouží k odhalení neočekávaných či neobvyklých účetních zůstatků a případných vazeb mezi nimi. Nejčastěji jsou prováděny analýzy trendu či poměrových ukazatelů.

Posledním krokem je **stanovení plánovací hladiny významnosti**. Auditor stanoví hladinu významnosti na základě svého profesního úsudku. Ta je stanovena přiměřenou procentní sazbou, například:

- 0,5 – 1,5 % celkových aktiv,
- 5 – 10 % zisku před zdaněním z běžné činnosti,
- 0,5 - 1,5 % z výnosů.

Dojde-li auditor k závěru, že rozsah auditu byl dostatečný, použije plánovací hladinu významnosti ke konečnému vyhodnocení, zda jsou neopravené nesprávnosti, jednotlivě nebo ve svém souhrnu, významné.¹⁵

¹⁴ KRÁLÍČEK, Vladimír. *Auditing*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2. str. 61

2.9.3 Vytvoření plánu auditu

Posouzení auditorského rizika

Auditorské riziko vyjadřuje, jak vysoká je pravděpodobnost vydání neodpovídajícího výroku auditora k účetní závěrce. V odborné literatuře jsou popsány dvě metody, jak auditorské riziko určit – matematické a nematematické. Nematematická metoda vychází z nepřímé úměry přirozeného a kontrolního rizika. Auditorské riziko je pak v tabulce označeno šedivou barvou.

Tabulka 2.1 Posouzení auditorského rizika

Posouzení přirozeného rizika	Posouzení kontrolního rizika		
	vysoké	střední	nízké
vysoké	nízké	nízké	střední
střední	nízké	střední	vysoké
nízké	střední	vysoké	vysoké

[ZDROJ: KRÁLÍČEK, Vladimír. *Auditing. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2. str. 64*]

Auditor může zčásti nebo zcela spoléhat **na systémy vnitřních kontrol**, musí se však ujistit, do jaké míry se může na tyto kontroly spolehnout.

Auditorovy testy většinou začínají zjišťováním informací a v závislosti na povaze kontroly zahrnují pozorování, ověřování, početnické zkoušky účetních údajů, srovnávání, dotazování, monitorovací aktivity, sledování hospodářské operace, postupový diagram atd. Při zjišťování informací na každé rozhodovací úrovni musí auditor posoudit, zda kontrolní postupy zabrání nebo odhalí významné nesprávnosti.¹⁶

Plán testů věcné správnosti

Tyto testy auditor použije pouze v případě, jestliže identifikoval riziko vzniku chyby, které neodhalí vnitřní kontrola nebo se na ní zcela nemůže spolehnout.

¹⁵ FLORIÁN, Ing. Zdeněk. Účetní auditing [online]. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2001 [cit. 2011-03-04]. Dostupné z WWW: <http://home.zf.jcu.cz/public/departments/kuf/ufrpks_mgr/ufrp_kf2/data/2/ua/ua.pdf>., str. 33

¹⁶ FLORIÁN, Ing. Zdeněk. Účetní auditing [online]. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2001 [cit. 2011-03-04]. Dostupné z WWW: <http://home.zf.jcu.cz/public/departments/kuf/ufrpks_mgr/ufrp_kf2/data/2/ua/ua.pdf>., str. 37

Poslední částí v této fázi je vytvoření **dokumentu shrnutí plánu auditu**. Tento dokument slouží pro vnitřní potřebu auditora a klient jej zpravidla nevidí. Zahrnuje například popis činností klienta, předběžné závěry týkající se vnitřního kontrolního systému, stanovení plánovací hladiny významnosti atd.

2.9.4 Provedení auditu

Testy spolehlivosti ujišťují auditora o efektivním a účinném fungování vnitřního kontrolního systému. V praxi se provádí buď přímo, nebo nepřímo. Přímé testování spočívá v pozorování pracovníků – může se například účastnit inventur. Nepřímé spočívá v diskuzích s pracovníky a ve zkoumání dokumentace týkající se kontrolních systémů.

Analytické testy věcné správnosti se zaměřují na srovnání skutečných částek s očekávanými.

Nejčastější postup pro navrhování a provádění analytických testů věcné správnosti obsahuje následující prvky:

- identifikace účetních zůstatků a potencionálních chyb;
- stanovení očekávaných hodnot;
- určení mezní hodnoty;
- identifikace významných rozdílů pro následné prověření;
- prověření rozdílů;
- vyhodnocení výsledků.¹⁷

¹⁷ KRÁLÍČEK, Vladimír. *Auditing*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2. str. 67

Testy detailních údajů ověřují zůstatky jednotlivých účtů. Může se tak dít třemi způsoby:

- test všech položek (spočívá v testování všech položek tvořící účet, v praxi se tak děje u účtů s velice málo položkami – např. účet základní kapitál)
- test vybraných položek (spočívá v testování vybraných položek, u nichž se dají určit společné charakteristiky, tyto informace nemohou být vztahovány na zbývající položky – v praxi se jedná např. o výběr všech pohledávek po lhůtě splatnosti)
- test vzorku (jedná se o nejčastěji používanou metodu, spočívá v testování vybraného vzorku, na základě kterého mohou být určeny různé charakteristiky všech položek)

Následuje **posouzení účetní závěrky a výroční zprávy**. V účetní závěrce se auditor zejména zaměřuje na srovnání položek sledovaného období s předchozími a kontroluje, zda účetní závěrka je sestavena v souladu s profesními standardy a s platnými právními předpisy. Ve výroční zprávě se soustředí, zda obsahuje náležitosti dané zákonem a zda jsou informace pravdivé, přesné, úplné a jednoznačné.

Dle obchodního zákoníku by měl auditor ještě ověřit správnost údajů o vztazích mezi propojenými osobami.

2.9.5 Závěr a vydání zprávy auditora

Zpráva auditora se vydává vždy v písemné formě, jde o výsledek práce auditora a měla by obsahovat:

- název;
- příjemce relevantního pro daný typ zakázky;
- úvodní odstavec vymezující účetní závěrku, která je předmětem auditu;
- popis odpovědnosti vedení za sestavení účetní závěrky;
- popis odpovědnosti auditora vyjádřit výrok k účetní závěrce a vymezení rozsahu auditu včetně:
 - o odkazu na mezinárodní auditorské standardy a právní předpisy a
 - o popisu auditu v souladu s těmito standardy;
- odstavec obsahující výrok auditora k účetní závěrce;
- podpis auditora;

- datum zprávy auditora;
- adresa auditora.¹⁸

Zpráva auditora vyjadřuje názor auditora, zda účetní závěrka ve všech významných ohledech podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření účetní jednotky. V závislosti na charakteru výroku uvádějí auditorské standardy dva druhy zpráv se čtyřmi druhy výroku.¹⁹

Zpráva bez modifikace: **výrok bez výhrad**

Následující tabulka uvádí odchylky od auditorské zprávy bez výhrad.

Tabulka 2.2 **Odchylky od auditorské zprávy bez výhrad**

Situace	Typ modifikace			
	Zdůraznění	Výrok s výhradou	Záporný výrok	Odmítnutí výroku
<i>Skutečnosti, na které by měl být podle auditora kladen důraz</i>	X			
<i>Omezení rozsahu auditu</i> - je-li významné, ale ne zásadní - je-li zásadní		X		X
<i>Nesoulad</i> - nedodržení všeobecně přijatých účetních zásad o nezbytné pro správnou prezentaci účetní závěrky o způsobující nesprávnosti - významné o způsobující nesprávnosti - matoucí	X	X	X	
<i>Nejistota</i> - dodržení všeobecně přijatých účetních zásad - nedodržení účetních zásad – významné nebo matoucí - dodržení účetních zásad – nejsou k dispozici informace podporující stanovisko vedení společnosti	X	X X	X	X

[Zdroj: KRÁLÍČEK, Vladimír. *Auditing*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2., str. 123]

¹⁸ Komora auditorů ČR [online]. 2010 [cit. 2011-03-12]. Poslání a smysl auditu. Dostupné z WWW: <http://www.kacr.cz/Data/files/Metodika/Auditing/Handbook%202010/17_ISA%20700.pdf>

¹⁹ MÜLLEROVÁ, Libuše. *Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka*. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2007. 133 s. ISBN 978-80-7357-308-9(brož.), str. 97

3 Finanční audit ve společnosti KONZUM, obchodní družstvo

v Ústí nad Orlicí

Cílem této kapitoly je podat základní informace o společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí, zhodnotit průběh finančního auditu a porovnat společnost s ostatními družstvy ve skupině COOP.

3.1 Základní informace o společnosti

Společnost Konzum je ryze českou obchodní společností, která se zabývá zejména maloobchodním a velkoobchodním prodejem potravin, částečně i jejich výrobou. V podnikání se snaží získávat regionální dodavatele, tak aby mohlo docházet k rozvoji podnikání v regionu působnosti.

Družstvo bylo založeno 6. listopadu 1898, v letošním roce se tedy může pyšnit již 113-ti letou historií. Jak uvádí propagační materiál „Stopy ve třech stoletích“, zakladatelé o obchodě nevěděli téměř nic, ale cíle si dali vznešené: dobrovolné členství, demokratické principy, podíly na zisku, vzdělávání členů a dělníků, politická a náboženská tolerance a hlavně, v té době převratné, nákup pouze za hotové. Společnost si s většími či menšími újmami prošla oběma světovými válkami i komunismem. Po roce 1989 mohlo dojít k majetkovému vypořádání družstva se státem. To také přineslo přejmenování z dosavadního názvu „Jednota, spotřební družstvo“ na „Konzum, obchodní družstvo“. Dne 19. ledna 1993 byla společnost zapsána do obchodního rejstříku v podobě, jakou ji známe dnes.

Ke dni 31.12.2009 společnost provozovala 129 prodejen na území okresů Ústí nad Orlicí, Rychnov nad Kněžnou, Náchod a Svitavy. Zaměstnávala celkem 597 osob s průměrnou hrubou mzdou 14 986 Kč. V tomto roce zisk po zdanění dosahoval 13 424 tis. Kč. Pro maloobchod má společnost stanovenou hranici pro optimální zisk 1 % z celkových tržeb, což za uvedený rok v podstatě splnili. Zisk před zdaněním dosahoval 1,25 % a zisk po zdanění 0,94 % z celkových tržeb.

Společnost i přes probíhající krizi v roce 2009 dosahovala stálého ekonomického růstu, kterým se může pyšnit již od roku 1999. Stále si upevňuje silnou a stabilní pozici v prodeji potravin ve východočeském regionu i v systému spotřebních družstev v ČR. Stojí za zmínku, že patří v maloobchodním obratu na 2. místo, ve velkoobchodním obratu dokonce na 1. místo a s vyšší hospodářského výsledku se řadí na 4. místo mezi družstva v ČR. Společnost se také může pochlubit velmi nízkou zadlužeností a není pro ni problém pokrývat své závazky včas a v plné výši.

Konzum je založen na družstevním principu. Celkový počet členů k 31.12.2009 činil 3 419 osob. Nejvyšším orgánem je představenstvo se 7 členy a kontrolní komise, která má 5 členů. Funkční období je stanoveno na 4 roky.

Tabulka 3.1 **Orgány družstva**

	<u>Představenstvo</u>	<u>Kontrolní komise</u>
Předseda	Václav Suchomel	Vlastimil Jirout
Místopředseda	Ing. Jan Šváb	Ing. Radomír Taraška
Členové	Ing. Eduard Beneš Ing. Miloslav Hlavsa JUDr. Eva Vacková Ing. Zdeněk Šembera Miloslav Moravec	Hana Papáčková Lumila Papáčková Lidmila Vlčková

[Zdroj: výroční zpráva společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí za rok 2009]

Jako ředitel pak v družstvu působí Ing. Miloslav Hlavsa.

Konzum je součástí **skupiny COOP v České republice**. Tato skupina sdružuje celkem 57 spotřebních družstev po celé České republice. Zákazníkům nabízí ve více jak 3 000 prodejnách hlavně sortiment českých výrobců.

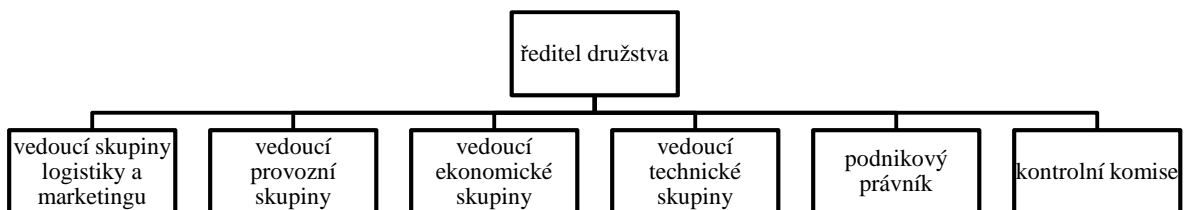
Společnost také podporuje **projekt Fair Trade**. Fair Trade představuje celosvětové hnutí, které se snaží zlepšit podmínky pracovníků rozvojových zemí. U produktu označených tímto názvem má spotřebitel jistotu, že se na výrobě tohoto výrobku nepodílely děti, a že pomáhá výrobcům v rozvojových zemích vymanit se z chudoby.

„Jsme tu doma“ je název pro nejnovější projekt společnosti. Ve kterém se snaží podporovat místní výrobce, dodavatele potravin a zemědělské producenty. Spotřebitel tento produkt bezpečně pozná podle loga, kterým je daný výrobek označen.

3.2 Organizační struktura společnosti

Management družstva řídí běžný chod společnosti. Jeho organizační struktura je znázorněna na následujícím obrázku.

Obrázek 3.1 Organizační struktura managementu společnosti

[Zdroj: vlastní]

3.3 Zhodnocení vývoje hospodářských výsledků společnosti

Graf 3.1 Hospodářský výsledek společnosti

[Zdroj: vlastní]

Hospodářský výsledek je ovlivněn světovou hospodářskou krizí, kdy mezi rokem 2006 a 2007 poklesl zisk téměř o 8 mil. Kč. Z výkazu zisku a ztráty je ale patrné, že tržby do roku 2008 stále mírně rostly. Oproti tomu náklady, zejména mzdové, rostly mnohem rychleji. V roce 2009 je už sledován i pokles tržeb a i pokles mzdových nákladů vůči roku 2008.

3.4 Průběh auditu ve společnosti

3.4.1 Činnosti před uzavřením smlouvy s auditorem a poznání klienta

V této fázi se auditor rozhoduje, zda zakázku na audit společnosti přijme, či nepřijme. Jedná se tak o velice závažné rozhodnutí. Proto je potřeba pečlivě zvážit rizika zakázky.

Tabulka 3.2 Ostatní posuzované faktory

Rizikové faktory	ANO	NE
Charakteristika a důvěryhodnost vedení		
- Můžou být na základě minulých zkušeností nějaké pochybnosti o důvěryhodnosti vedení?		X
Organizace společnosti		
- Chybí vedení nedostatek schopností a zkušeností pro vedení podniku?		X
- Jsou odpovědnosti a pravomoci v podniku dostatečně vymezeny?	X	
Schopnost účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách		
- opakované provozní ztráty		X
- závazky u dodavatelů a jejich věřitelů po lhůtě splatnosti		X
- silná závislost dlouhodobých potřeb na krátkodobém financování		X
- nedostatek pracovního kapitálu		X
- nízký ukazatel likvidity		X
- nadměrné zadlužení k poměru k vlastnímu jmění		X
- prodlení ve splácení půjček a úvěrů		X
- prodlení v placení úroků nebo dividend		X
- omezení ze strany dodavatelů		X
- nadměrné nebo zastaralé zásoby		X
- dlouhodobé nedobytné pohledávky		X
Zvážení rizika nesprávného vyčíslení výnosů		
- Je plánován prodej podniku?		X
- Jsou odměny vedení společnosti závislé na výsledcích podniku?		X

Podnikatelská rizika		
- Lze označit trh a tedy i výnosy za nestabilní?		X
- Předpokládají se rychlé technologické změny v odvětví působnosti klienta?		X
- Je v tomto odvětví přemíra výrobních kapacit?		X
- Je nutno dodržovat ekologické požadavky?	X	
Osoby se zvláštním vztahem		X

[Zdroj: FLORIÁN, Ing. Zdeněk. Účetní auditing [online]. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2001 [cit. 2011-03-04]. Dostupné z WWW: <http://home.zf.jcu.cz/public/departments/kuf/ufprks_mgr/ufpr_kf2/data/2/ua/ua.pdf>., str. 26]

Z těchto informací je patrné, že auditor nemá důvod zakázku nepřijmout. Ve společnosti nebyly nalezeny žádné vážnější faktory, které by mohly být považovány za rizikové. Dále je v této fázi potřeba přesně specifikovat podmínky zakázky. Děje se tak uzavřením písemné smlouvy.

Společnost Konzum prostřednictvím svého ředitele Ing. Miloslava Hlavsy uzavřela dne 30.11.2009 společně s auditorkou prof. Ing. Libuší Müllerovou, Csc smlouvu o auditu. Ten byl prováděn za období od 1.1.2009 do 31.12.2009, jehož termín ukončení byl stanoven na červen 2010. Smlouva o auditu je součástí příloh této práce.

Jelikož společnost spolupracuje s auditorkou prof. Ing. Libuší Müllerovou, CSc. již několik let, podrobné seznamování s činností a oblasti podnikání klienta, s kontrolním prostředím a s kontrolním systémem není nutné. Je nutné si pouze ověřit, zda nenastaly významné změny např. v oblasti podnikání nebo v kontrolních systémech.

3.4.2 Plán auditu

Plán doložení účetní závěrky

Společnost má velmi pečlivě vypracovaný plán doložení roční účetní závěrky za rok 2009. Jsou zde přesně definované termíny, činnosti a kdo za ně zodpovídá. Téměř vše bylo v termínu splněno. Jediné, co by se dalo společnosti vytknout je opožděné doložení rezerv k dohadným položkám (plyn, teplo, apod.). Tento fakt je dán pozdním přijetím faktur od dodavatelů.

Formulář pro plán testů vnitřních kontrol

Tabulka 3.3 Formulář pro plán vnitřních kontrol

	ANO	NE
1. Účetní systém a kontrolní postupy		
- jsou účetní záznamy řádně doloženy účetními doklady	X	
- jsou všechny doklady originálními písemnostmi	X	
- mají všechny doklady předepsané náležitosti	X	
- jsou účetní zápisy uspořádány přehledně a jsou srozumitelné	X	
- je zajištěna trvanlivost účetních záznamů	X	
- je účtový rozvrh každoročně aktualizován a novelizován		X
- jsou operace v cizí měně zachyceny v hlavní knize v devizách i Kč		X
- jsou všechny účetní zápisy účtovány do správného účetního období	X	
- jsou účetní doklady vyhotoveny bezprostředně po uskutečnění operace	X	
Závěr: V následujících účetních obdobích by měla být věnována zvýšená pozornost aktualizaci účtového rozvrhu, ten ve společnosti je aktualizován, ale ne pravidelně každý rok. Dále společnost nezachycuje v hlavní knize operace v cizí měně v Kč i v devizách, hlavní důvodem toho nedostatku je, že společnost se zahraničím téměř neobchoduje.		
2. Dlouhodobý majetek		
Dlouhodobý nehmotný majetek		
- je veškerý software legálně užíván	X	
Dlouhodobý hmotný majetek		
- jsou prováděny každoročně inventury	X	
- jsou všechny nákupy schváleny odpovědným pracovníkem a pořízeny za ceny obvyklé	X	
- jsou likvidace či prodeje schváleny odpovědným pracovníkem a podloženy doklady	X	
- jsou všechny fyzické likvidace podloženy likvidačním protokolem	X	
- jsou všechny prodeje prováděny za ceny běžné obvyklé	X	
- má účetní jednotka zpracovaný odpisový plán	X	
Závěr: V této části nebyly nalezeny významné nedostatky. Vzhledem ke dlouhé působnosti na trhu měla společnost problém jasně říci, zda je veškerý software legálně užíván. Tento nedostatek byl ale již odstraněn a formou čestného prohlášení představenstvo potvrdilo legálnost užívání software.		

3. Zásoby		
- je vedena průkazná skladová evidence	X	
- jsou všechny nákupy a prodeje kontrolovány odpovědnou osobou	X	
- jsou prováděny inventury pravidelně jednou ročně	X	
- jsou všechny nákupy prováděny na základě objednávek s příslušnými náležitostmi v dohodnutých termínech	X	
- je uzavřena se skladníky a prodavači hmotná odpovědnost	X	
- jsou prováděny inventury při změně hmotně odpovědné osoby	X	
- jsou stanoveny normy přirozených úbytků	X	
- jsou inventarizační rozdíly uspokojivě vysvětleny	X	
- mají k zásobám přístup jiné osoby než zaměstnanci		X
- jsou zásoby pojištěny	X	
Závěr: Nebyly nalezeny významné nedostatky. Společnost má uzavřenou hmotnou odpovědnost se všemi pracovníky v prodejnách. Inventarizace probíhá pouze při změně vedoucího nebo zástupce vedoucího prodejny. Vzhledem k vysoké fluktuaci řadových prodavačů by ani jiná možnost nebyla možná.		
5. Peněžní prostředky, pohledávky a závazky z obchodního styku		
- jsou veškeré zápisy na bankovních účtech hlavní knihy prováděny na základě bankovních výpisů	X	
- jsou příkazy k úhradě z bankovních účtů schvalovány odpovědnými osobami	X	
- jsou s pracovníky odpovědnými za pokladní hotovost podepsány smlouvy o hmotné odpovědnosti	X	
- jsou veškeré nákupy prováděny se souhlasem odpovědných osob a na základě objednávek	X	
- je kontrolováno dodržování časových řad faktur a dobropisů	X	
- je zajištěna správná likvidace faktur z hlediska jejich formální a věcné správnosti	X	
Závěr: Nebyly nalezeny významné nedostatky.		
6. Rezervy		
- je pravidelně kontrolována výše a odůvodněnost rezerv	X	
- je dodržován zákon o rezervách u zákonných rezerv	X	
- je tvorba, čerpání či rozpuštění rezervy kontrolováno odpovědným pracovníkem	X	
Závěr: Nebyly nalezeny významné nedostatky.		

[Zdroj: vlastní]

3.4.3 Zhodnocení změn v účetní závěrce

Analýza souhrnných informací o družstvu

Tabulka 3.4 Souhrnné informace o družstvu

	2009	2008	2007	2006	2005
počet členů celkem [osob]	3 443	3 419	3 398	3 385	3 378
prodejny celkem [počet]	129	126	117	112	108
velkoobchodní sklady [počet]	1	1	1	1	1

[Zdroj: vlastní]

Výše uvedená tabulka obsahuje základní souhrnné informace o družstvu. I přes finanční krizi probíhající v analyzovaných letech stále mírně stoupá počet členů družstev.

Za sledovaných 5 let výrazně stoupl počet prodejů. Růst je dán zejména velkým zájmem malých obcí o prodejny, na které obec přispívá. Prodejny by jinak vykazovaly vysokou ztrátu a společnost by na tento trh vůbec nevstupovala nebo by činnost v nevýdělečných obcích ukončila.

Analýza bankovních úvěrů

Tabulka 3.5 Analýza bankovních úvěrů

	2009	2008	2007	2006	2005
bankovní úvěry celkem [tis. Kč]	4 840	3 728	0	4 336	10 492
- KB - provozní úvěr (kontokorent)	4 840	3 728	0	3 676	7 152
- KB - investiční úvěr	0	0	0	0	0
- SČMSD - investiční půjčka	0	0	0	660	3 340
dlouhodobé bankovní úvěry	kontokorentní úvěr s dobou splatnosti 1 rok (možnost čerpání do 5 mil. Kč)	kontokorentní úvěr s dobou splatnosti 1 rok (možnost čerpání do 10 mil. Kč)	kontokorentní úvěr s dobou splatnosti 1 rok (možnost čerpání do 10 mil. Kč)	kontokorentní úvěr s dobou splatnosti 1 rok (možnost čerpání do 10 mil. Kč)	kontokorentní úvěr s dobou splatnosti 1 rok (možnost čerpání do 10 mil. Kč)
pohledávky po lhůtě splatnosti déle než 30 dní [tis. Kč]	4 044	4 681	3 735	3 407	3 507
závazky po lhůtě splatnosti déle než 30 dní	nemají	nemají	nemají	nemají	nemají

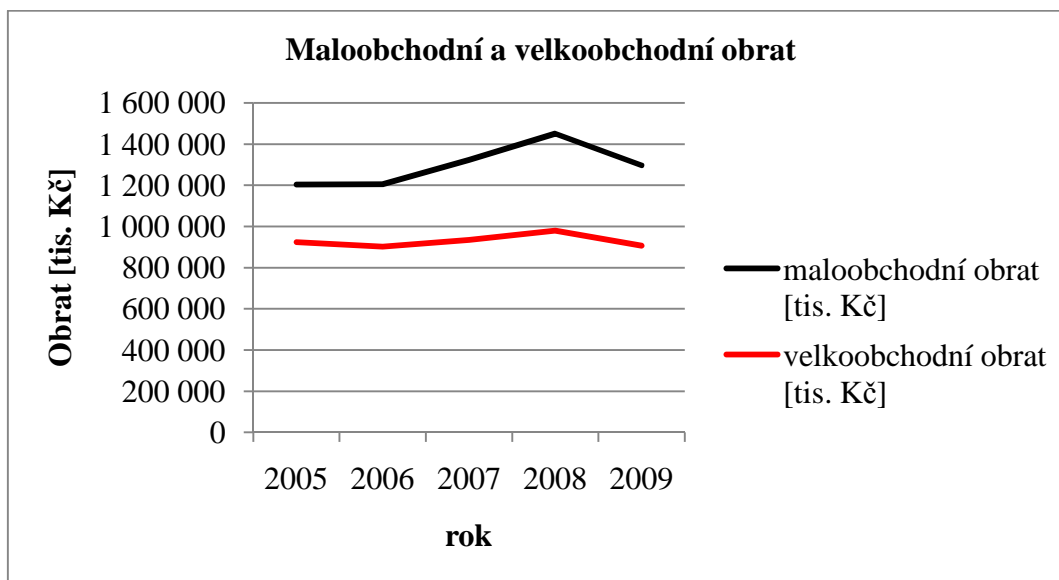
[Zdroj: vlastní]

Tabulka Analýza bankovních úvěrů zobrazuje, jak společnost využívá bankovních úvěrů. Od roku 2008 společnost již využívá pouze kontokorentní úvěr na krytí závazků vůči svým dodavatelům. Tento úvěr byl ještě v roce 2009 snížen na maximální částku 5 mil. Kč. Z analýzy vyplývá, že společnost je velmi málo zadlužena. Nízkou zadluženost signalizují i nulové závazky po lhůtě splatnosti déle než 30 dnů po celé sledované pětileté období.

Analýza maloobchodního a velkoobchodního obratu

Následující graf analyzuje výši obrátů ve společnosti. Je zde patrný pokles v porovnání s rokem 2008, který je způsoben dozvuky finanční krize.

Graf 3.2 Maloobchodní a velkoobchodní obrat

[Zdroj: vlastní]

Analýza významných organizačních informací

Tabulka 3.6 Významné organizační informace

	2009	2008	2007	2006	2005
Osoby podílející se na základním jmění více než 20 %	nemají	nemají	nemají	nemají	nemají
Změny a dodatky provedené v účetním období v OR	nebyly provedeny	nebyly provedeny	nebyly provedeny	Byl proveden zápis nově zvolených členů představenstva na volební období 2006 - 2010 a zápis nových živností ke dni 20.6.2006	nebyly provedeny
Členové statutárního orgánu ke dni uzavěrky účetních knih	<p>předseda Václav Suchomel</p> <p>místopředseda Ing. Jan Šváb</p> <p>člen Ing. Eduard Beneš</p> <p>člen Ing. Miloslav Hlavsa</p> <p>člen JUDr. Eva Vacková</p> <p>člen Ing. Zdeněk Šembera</p> <p>člen Miloslav Moravec</p>	<p>Václav Suchomel</p> <p>Ing. Jan Šváb</p> <p>Ing. Eduard Beneš</p> <p>Ing. Miloslav Hlavsa</p> <p>JUDr. Eva Vacková</p> <p>Ing. Zdeněk Šembera</p> <p>Miloslav Moravec</p>	<p>Václav Suchomel</p> <p>Ing. Jan Šváb</p> <p>Ing. Eduard Beneš</p> <p>Ing. Miloslav Hlavsa</p> <p>JUDr. Eva Vacková</p> <p>Ing. Zdeněk Šembera</p> <p>Miloslav Moravec</p>	<p>Václav Suchomel</p> <p>Ing. Jan Šváb</p> <p>Ing. Eduard Beneš</p> <p>Ing. Miloslav Hlavsa</p> <p>JUDr. Eva Vacková</p> <p>Ing. Zdeněk Šembera</p> <p>Miloslav Moravec</p>	<p>Václav Suchomel</p> <p>Ing. Jan Šváb</p> <p>Ing. Eduard Beneš</p> <p>Ing. Miloslav Hlavsa</p> <p>Ing. Vlatislav Vyhánek</p> <p>Karel Kalivoda</p> <p>Ing. Josef Baláž</p> <p>Vladimír Tomek</p> <p>JUDr. Eva Vacková</p>

[Zdroj: vlastní]

V roce 2006 probíhaly významné změny týkající se rozšíření provozovaných živností, dále byl nově volen statutární orgán. Shromáždění delegátů rozhodlo o změně stanov společnosti – zde bylo stanoveno snížení počtu členů statutárního orgánu a kontrolní komise. Do obchodního rejstříku byly zaznamenány nově provozované živnosti.

Tabulka 3.7 Komparace živností zapsaných v Obchodním rejstříku

2009 - 2006	2005
Řeznictví a uzenářství	Řeznictví a uzenářství
Hostinská činnost	Hostinská činnost
Silniční motorová nákladní doprava	Silniční motorová nákladní doprava
Specializovaný maloobchod	Specializovaný maloobchod
Maloobchod tabákovými výrobky	Maloobchod tabákovými výrobky
Velkoobchod	Velkoobchod
Pronájem a půjčování věcí movitých	Pronájem a půjčování věcí movitých
Poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software	Poskytování software a poradenství v oblasti hardware a software
Nákup, prodej a skladování zkapalněných uhlovodíkových plynů v tlakových nádobách a do 1000 kg skladovací kapacity včetně	Nákup, prodej a skladování zkapalněných uhlovodíkových plynů v tlakových nádobách a do 1000 kg skladovací kapacity včetně
Zprostředkování obchodu a služeb	Zprostředkování obchodu a služeb
Maloobchod se smíšeným zbožím	Maloobchod se smíšeným zbožím
Nákup, skladování a prodej zdravotnických prostředků stanovených Ministerstvem zdravotnictví, které mohou být prodávány prodejci stanovených zdravotnických prostředků	Nákup, skladování a prodej zdravotnických prostředků stanovených Ministerstvem zdravotnictví, které mohou být prodávány prodejci stanovených zdravotnických prostředků
Provozování čerpacích stanic s pohonnými hmotami	
Kopírovací práce	
Maloobchodní prodej a pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a jejich nenahraných nosičů	
Provozování poštovních a zahraničních poštovních služeb	
Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej	
Fotografické služby	

[Zdroj: vlastní]

Analýza počtu zaměstnanců a mzdových nákladů

V roce 2007 společnost uskutečnila zcela zásadní změnu v systému odměňování. Podílová mzda pracovníků byla nahrazena časovou hodinovou mzdou s prémie. Byla také provedena valorizace mezd. Tyto kroky se podílely na úspěšném zdolání finanční krize, jejíž dopady si vynutily i opatření ve mzdové oblasti jako např. omezení přesčasové práce.

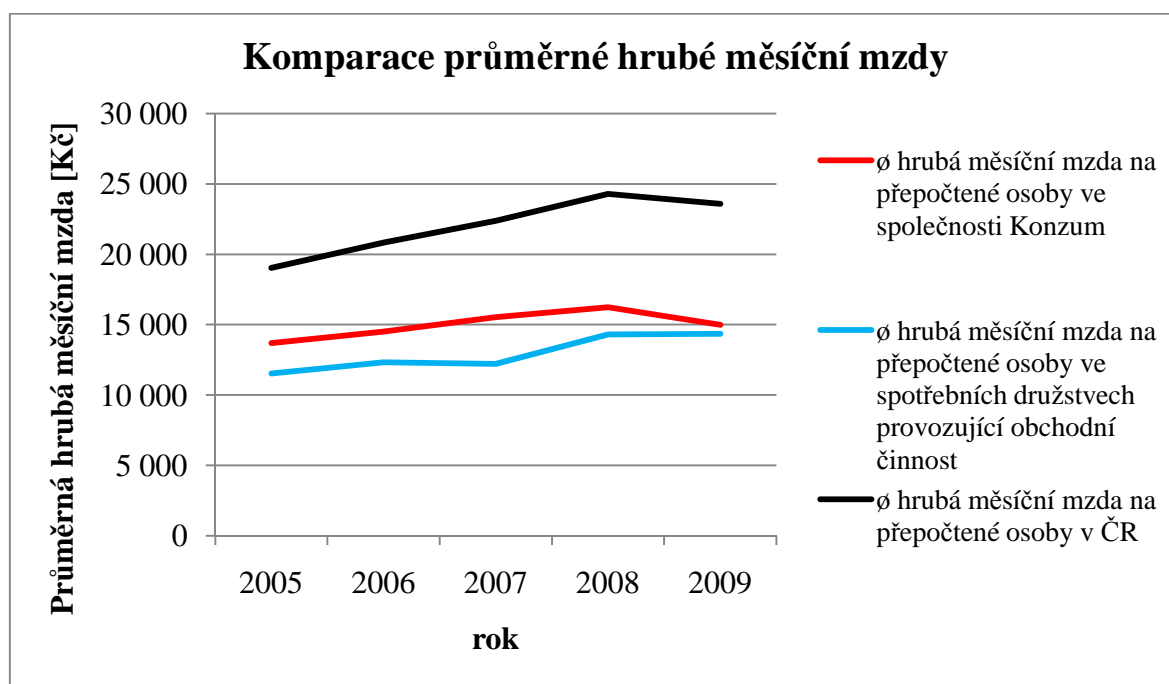
Tabulka 3.8 Analýza počtu zaměstnanců a mzdových nákladů

	2009	2008	2007	2006	2005
Počet zaměstnanců / z toho řídicích	597 / 13	604 / 13	566 / 13	536 / 13	519 / 13
Osobní náklady (mzdové, odměny členům orgánů)	144 807 000 Kč	166 354 000 Kč	149 590 000 Kč	132 612 000 Kč	120 153 000 Kč
Ø hrubá měsíční mzda na přepočtené osoby ve společnosti Konzum	14 986 Kč	16 227 Kč	15 534 Kč	14 512 Kč	13 690 Kč

[Zdroj: vlastní]

Následující graf komparuje průměrné hrubé měsíční mzdy na přepočtené osoby (výpočet hrubé mzdy se upraví o vliv různých pracovních úvazků a poměrů – výpočet odráží průměrnou mzdu za plný pracovní úvazek). Z grafu vyplývá, že po celou sledovanou dobu byla mzda ve společnosti vyšší, než je celorepublikový průměr mezd ve spotřebních družstvech zabývajících se obchodní činností. Na druhou stranu, mzdy byly výrazně nižší, než je celorepublikový průměr. Příčinou je obecně nižší úroveň mezd v potravinářském maloobchodu. To platí i pro země Evropské Unie.

Graf 3.3 Komparace průměrné hrubé měsíční mzdy na přepočtené osoby

[Zdroj: vlastní]

Analýza způsobu ocenění a účtování zásob

Tabulka 3.9 Způsoby ocenění a způsoby účtování o zásobách

	2009	2008	2007	2006	2005
Způsob účtování zásob	A	A	A	A	A
Ocenění zásob	podle typu prodejny: - 111 (ostatní prodejny) - 112 (prodejny Fortel) - 115 (diskontní prodejny) - 116 (prodejna Big mini)	podle typu prodejny: - 111 (ostatní prodejny) - 112 (prodejny Fortel) - 115 (diskontní prodejny) - 116 (prodejna Big mini)	podle typu prodejny: - 111 (ostatní prodejny) - 112 (prodejny Fortel) - 115 (diskontní prodejny) - 116 (prodejna Big mini)	podle typu prodejny: - 111 (ostatní prodejny) - 112 (prodejny Fortel) - 115 (diskontní prodejny) - 116 (prodejna Big mini)	podle typu prodejny: - 111 (ostatní prodejny) - 115 (diskontní prodejny) - 116 (prodejna Big mini)
Systém účtování drobného majetku	drobný hm. a nehm. maj do 20.000,- Kč se účtuje přímo do nákladů	drobný hm a nehm maj do 20.000,- Kč se účtuje přímo do nákladů	drobný hm a nehm maj do 20.000,- Kč se účtuje přímo do nákladů	drobný hm a nehm maj do 20.000,- Kč se účtuje přímo do nákladů	drobný hm a nehm maj do 20.000,- Kč se účtuje přímo do nákladů

[Zdroj: vlastní]

Oceňování zásob probíhá dle typu prodejen. **Diskontní prodejny** jsou variantou maloobchodního prodeje nabízející především potraviny. Konkurovat se snaží co nejnižší cenou, samozřejmě je samoobslužný prodej.

Prodejny **Fortel**, jakožto malá zahradní centra umístěná v sousedství prodejen Konzum nebo COOP Diskont, nabízejí svým zákazníkům široký sortiment zemin, semen, sadby, živých květin, bazénové chemie, potřeb ke grilování či objednávkový systém zahradního nábytku.

Prodejny označené jako **Big mini** nabízejí navíc možnost kopírování, tisk fotografií a malý občerstvovací koutek.

3.4.4 Zhodnocení výsledků auditů

Komparace výsledků auditů se zaměřuje na roky 2005 – 2009.

Tabulka 3.10 Výroky auditora

rok	výrok auditora
2009	Podle mého názoru účetní závěrka sestavená v souladu s českými účetními předpisy k 31.12.2009 podává věrný a poctivý obraz finanční situace, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření účetní jednotky KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí, za rok končící k tomuto datu.
2008	Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční situace družstva KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí sestavenou k 31. prosinci 2008, nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končícího k tomuto datu v souladu s českými účetními předpisy.
2007	Roční účetní závěrka k 31.12.2007 byla sestavena v souladu s obecně platnými předpisy na základě průkazného účetnictví. Navazuje na údaje v účetních knihách a dle názoru auditorky podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva za účetní období 2007.
2006	Roční účetní závěrka k 31.12.2006 byla sestavena v souladu s obecně platnými předpisy na základě průkazného účetnictví. Navazuje na údaje v účetních knihách a dle názoru auditorky podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva za účetní období 2006.
2005	Roční účetní závěrka k 31.12.2005 byla sestavena v souladu s obecně platnými předpisy na základě průkazného účetnictví. Navazuje na údaje v účetních knihách a dle názoru auditorky podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva za účetní období 2005. Na základě této skutečnosti zní auditorský výrok bez výhrad.

[Zdroj: vlastní]

Z výše uvedené tabulky plyne, že ve společnosti nebyly auditorem nalezeny takové nedostatky, aby musel vydat jinou zprávu než bez výhrad. Dále je na přesných výročních patrný vývoj, kdy od roku 2006 není používán „auditorský výrok bez výhrad“. Děje se tak proto, že i audit prochází historickým vývojem a ten v současné době upouští od této formulace a tíhne spíše k formulacím typu „účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku“.

3.5 Komparace vybraných družstev ve skupině COOP

Skupina COOP sdružuje obchodní a spotřební družstva zabývající se podobnou obchodní činností po celé České republice. Proto je vhodné porovnat výsledky auditů a hospodářských výsledků právě s těmito společnostmi. Pro komparaci výsledů byla vybrána následující družstva (družstva byla vybrána jako průměrný vzorek spotřebních družstev reprezentujících všechna teritoria ČR):

- JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice; Lidická 156, 370 07 České Budějovice;
- Jednota, spotřební družstvo Kroměříž; Nerudova 452, 767 01 Kroměříž;
- Orlický konzum, obchodní družstvo a výrobní družstvo Kostelec nad Orlicí; Husova 149, 517 49 Kostelec nad Orlicí;
- Jednota, spotřební družstvo v Hořovicích; Palackého nám. 200, 268 40 Hořovice.

3.5.1 Komparace výsledků auditů

Tabulka 3.11 Komparace výsledků auditu vybraných družstev ve skupině COOP

	2009	2008	2007	2006	2005
Konzum – Ústí nad Orlicí	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku
JEDNOTA - České Budějovice	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku
Jednota - Kroměříž	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku*	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku**	výsledky nezveřejněny	výsledky nezveřejněny
Orlický konzum – Kostelec nad Orlicí	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku
Jednota - Hořovice	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku	výsledky nezveřejněny

* auditor ve zprávě upozorňuje na skutečnost, že účetní jednotka vede spor, kde je společnost Jednota, spotřební družstvo Kroměříž stranou žalovanou, ke kterému není tvořena rezerva

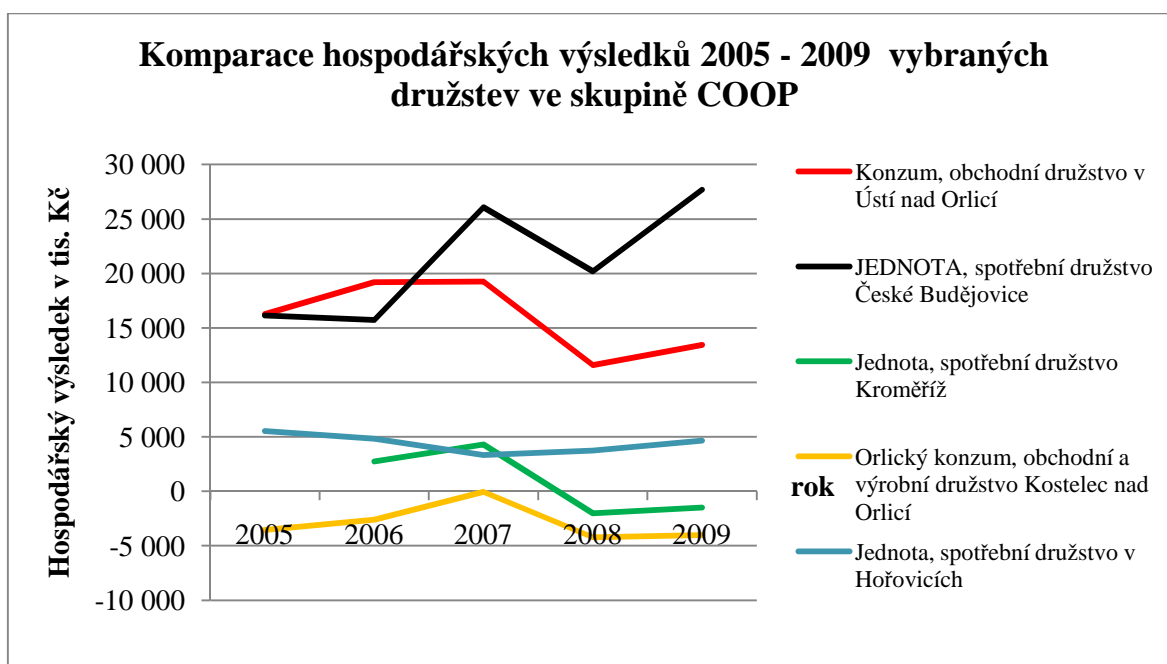
** auditor ve zprávě upozorňuje, že provedená finanční analýza poukazuje na neodpovídající hodnoty v oblasti rentability a likvidity

[Zdroj: vlastní]

Z porovnání výsledků vyplývá, že skupina COOP sdružuje podniky, které velmi dbají na své účetní výkazy. Auditóři ve zkoumaných družstvech nenašli takové nedostatky, aby museli vydat jiný verdikt než, že účetní jednotka podává věrný a poctivý obraz finanční situace podniku. Ve společnosti Jednota, spotřební družstvo Kroměříž měl auditor menší připomínky, které ale svým charakterem nevedly k jinému verdiktu.

3.5.2 Komparace hospodářských výsledků

Graf 3.4 Komparace hospodářských výsledků vybraných družstev ve skupině COOP

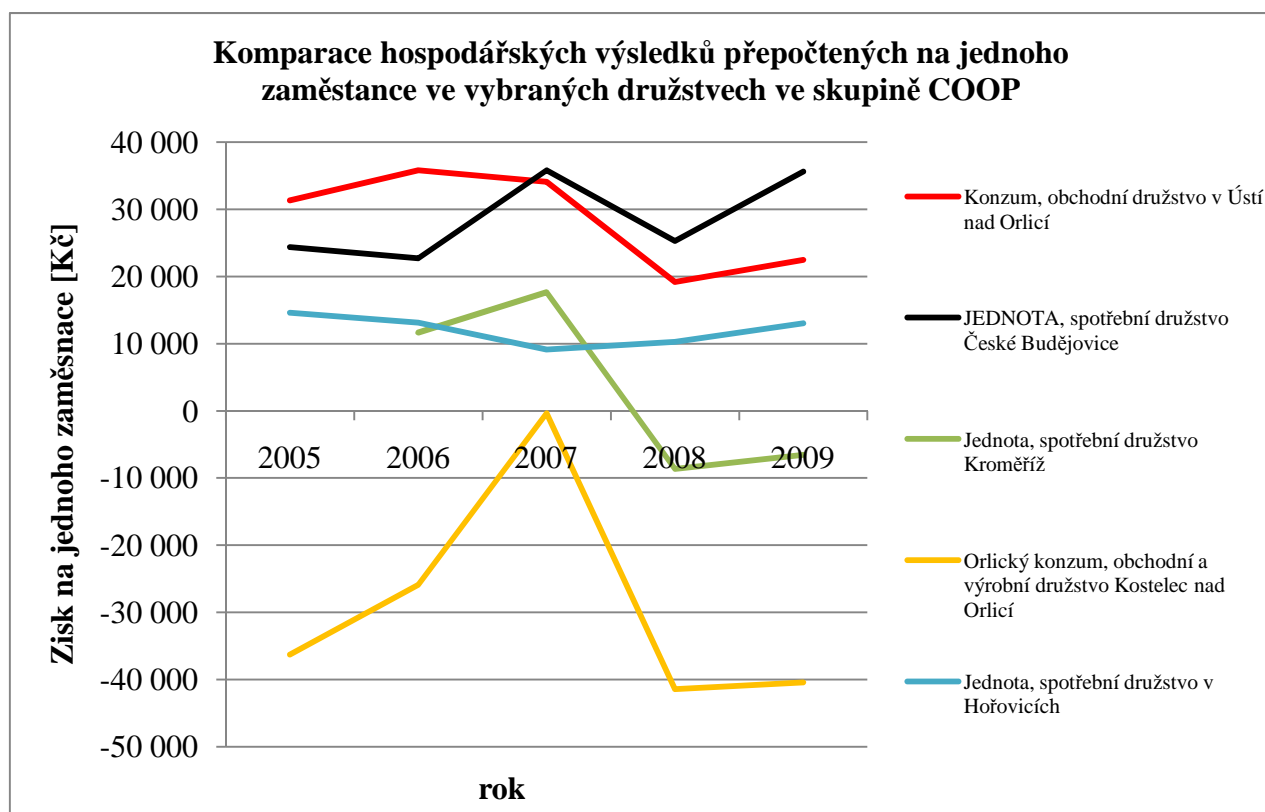
[Zdroj: vlastní]

Z výše uvedeného grafu je patrné, že všechna sledovaná družstva postihla světová finanční krize, ze které se většina společností začíná vzpamatovávat a jejich hospodářský výsledek – zisk začíná růst. Nicméně, společnosti Jednota, spotřební družstvo Kroměříž a Orlický konzum, obchodní a výrobní družstvo Kostelec nad Orlicí se dostaly do ztráty a zejména Orlický konzum se ve ztrátě pohybuje již od zkoumaného roku 2005. Naopak společnost

JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice výrazně zvýšila svůj zisk. Tato skutečnost je ovlivněna kladným výsledkem z prodeje majetku ve výši cca 8 413 tis. Kč.

Následující graf ukazuje přepočtený zisk nebo ztrátu na jednoho zaměstnance podniku. Na tomto grafu je zřejmé, jak jsou společnosti schopni využívat své zaměstnance a i zde je pozorovatelná světová finanční krize.

Graf 3.5 Komparace hospodářských výsledků přepočtených na jednoho zaměstnance ve vybraných družstvech ve skupině COOP

[Zdroj: vlastní]

3.5.3 Zhodnocení postavení společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí ve skupině COOP

Ze všech provedených analýz vyplývá, že společnost Konzum se řadí na 2. místo mezi pěti zkoumanými družstvy po celé ČR. Tuto skutečnost potvrzují i materiály vydané společností, které již vycházejí z komparací všech spotřebních družstev na území ČR – např. výroční zpráva. Na provedených analýzách je patrné, jako u většiny podniků, že se společnosti dotkla finanční krize. Neohrožovala ji ale na samostatné existenci. A také díky novým projektům se dostává opět do rostoucích čísel.

Závěr

Audit účetní závěrky a výroční zprávy je velice důležitou a nedílnou součástí komplexních informací o podniku. Je významnou složkou ochrany vlastnických práv. Konkrétně v analyzované společnosti jde o ochranu členů družstva.

V první části bakalářské práce jsou vysvětleny základní pojmy a postupy auditu. Dále je objasněn pojem výroční zpráva a vymezeny společnosti, které mají povinnost ze zákona tuto zprávu vydávat, nakonec je detailně popsán pojem audit a jeho průběh ve společnosti.

Druhá část hodnotí průběh auditu ve společnosti Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí. Z analýzy rizikových faktorů nebyly zjištěny žádné významné skutečnosti, proč by auditor měl zakázku odmítnout. Společnost má velmi detailně stanoven plán doložení účetní závěrky. Z analýzy vnitřní kontroly vyplývají menší nedostatky jako např., že operace v cizí měně nejsou zachyceny v hlavní knize v devizách i Kč. Při zhodnocení významných změn v účetní závěrce bylo vyšetřeno, že společnost není téměř vůbec zadlužena, dále že v roce 2006 proběhlo zapsání nových živností do obchodního rejstříku. Žádné další významné změny však nebyly zjištěny.

Vedení společnosti klade velký důraz na dodržování legislativy provádění finančních auditů a dlouhodobě spolupracuje s auditorem.

Při komparaci společnosti s vybranými družstvy skupiny COOP bylo zjištěno, že výsledky auditů jsou ve všech sledovaných družstvech srovnatelné. Stejně tak všechny společnosti v roce 2008 pocítily dopady světové finanční krize. V roce 2009 již byl u některých společností zřejmý opětovný růst zisku. Mezi tyto společnosti patří i sledovaný Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí.

Závěrem mohu konstatovat, že cíl bakalářské práce byl splněn.

Seznam použité literatury

- [1.] Audit účetnictví [online]. 2009 [cit. 2010-10-30]. Vztah auditora. Dostupné z WWW: <www.auditucetnictvi.cz/web/smernice/VZTAHAUDITORA.DOC>.
- [2.] DVOŘÁČEK, Jiří. Audit podniku a jeho operací. Vyd. 1. Praha : C.H. Beck, 2005. 165 s. ISBN 80-7179-809-6(brož.).
- [3.] DVOŘÁČEK, Jiří. Interní audit a kontrola. Vyd. 1. V Praze : C.H. Beck, 2000. 195 s. ISBN 80-7179-410-4.
- [4.] FLORIÁN, Ing. Zdeněk. Účetní auditing [online]. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2001 [cit. 2011-03-04]. Dostupné z WWW: <http://home.zf.jcu.cz/public/departments/kuf/ufprks_mgr/ufpr_kf2/data/2/ua/ua.pdf>.
- [5.] Komora auditorů ČR [online]. 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.kacr.cz>>.
- [6.] Komora auditorů ČR [online]. 2010. Zkušební řád KaČR. Dostupné z WWW: <http://www.kacr.cz/Data/files/Zkou%C5%A1ky/zkusebni_rad_2010.pdf>.
- [7.] Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí [online]. 2010. Dostupné z WWW: <<http://www.konzumuo.cz>>
- [8.] KRÁLÍČEK, Vladimír. Auditing. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická, 1997. 138 s. ISBN 80-7079-812-2.
- [9.] KRÁLÍČEK, Vladimír; MÜLLEROVÁ, Libuše. Auditing. Praha : Bilance, 1998. 225 s.
- [10.] MÜLLEROVÁ, Libuše. Auditing pro manažery, aneb, Proč a jak se ověřuje účetní závěrka. Vyd. 1. Praha : ASPI, 2007. 133 s. ISBN 978-80-7357-308-9(brož.).
- [11.] RAFFEGEAU, Jean; DUFILS, Pierre; MÉNONVILLE DE, Didier. Finanční audit. 1. vyd. Praha : HZ Praha, 1996. 120 s. ISBN 80-86009-02-5.
- [12.] Výroční zprávy a Zprávy auditora JEDNOTA, spotřební družstvo České Budějovice 2005 – 2009
- [13.] Výroční zprávy a Zprávy auditora Jednota, spotřební družstvo Kroměříž 2005 - 2009
- [14.] Výroční zprávy a Zprávy auditora Jednota, spotřební družstvo v Hořovicích 2005 – 2009

- [15.] Výroční zprávy a Zprávy auditora Orlický konzum, obchodní družstvo a výrobní družstvo Kostelec nad Orlicí 2005 – 2009
- [16.] Výroční zprávy spol. Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí 2005 - 2009
- [17.] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- [18.] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- [19.] Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech)
- [20.] Zprávy auditora Konzum, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí 2005 - 2009

Seznam obrázků

Obrázek 2.1 Historický vývoj auditu	15
Obrázek 3.1 Organizační struktura managementu společnosti.....	29

Seznam tabulek

Tabulka 2.1 Posouzení auditorského rizika	23
Tabulka 2.2 Odchyly od auditorské zprávy bez výhrad	26
Tabulka 3.1 Orgány družstva.....	28
Tabulka 3.2 Ostatní posuzované faktory	30
Tabulka 3.3 Formulář pro plán vnitřních kontrol	32
Tabulka 3.4 Souhrnné informace o družstvu	34
Tabulka 3.5 Analýza bankovních úvěrů	34
Tabulka 3.6 Významné organizační informace	35
Tabulka 3.7 Komparace živností zapsaných v Obchodním rejstříku	36
Tabulka 3.8 Analýza počtu zaměstnanců a mzdových nákladů	36
Tabulka 3.9 Způsoby ocenění a způsoby účtování o zásobách	38
Tabulka 3.10 Výroky auditora.....	39
Tabulka 3.11 Komparace výsledků auditu vybraných družstev ve skupině COOP	40

Seznam grafů

Graf 3.1 Hospodářský výsledek společnosti.....	29
Graf 3.2 Maloobchodní a velkoobchodní obrat	35
Graf 3.3 Komparace průměrné hrubé měsíční mzdy na přepočtené osoby	37
Graf 3.4 Komparace hospodářských výsledků vybraných družstev ve skupině COOP.....	41
Graf 3.5 Komparace hospodářských výsledků přepočtených na jednoho zaměstnance ve vybraných družstvech ve skupině COOP	42

Seznam příloh

Příloha 1 Smlouva o auditu roční účetní závěrky a výroční zprávy družstva.....	49
Příloha 2 Prohlášení vedení účetní jednotky k auditu.....	50
Příloha 3 Plán doložení účetní závěrky za rok 2009.....	51
Příloha 4 Potvrzení o projednání a převzetí auditorské zprávy	52
Příloha 5 Výrok auditora 2005 – 2009.....	53

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EU	Evropská Unie
FEE	The Federation of European Accountants (Federace evropských účetních)
FO	Fyzická osoba
IFAC	The International Federation of Accountants (Mezinárodní federace účetních)
IFRS	International Financial Reporting Standards (Mezinárodní standardy účetního výkaznictví)
KAČR	Komora auditorů České republiky
PO	Právnícká osoba

Příloha 1 Smlouva o auditu roční účetní závěrky a výroční zprávy družstva

KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí se sídlem Tvardkova 1191, Ústí nad Orlicí,
zastoupené ředitelem družstva Ing. Miloslavem Hlavsou
(dále jen družstvo)

a

prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc., registrovaná u KACR pod číslem osvědčení 0088
Střední 974, 252 28 Černošice
(dále jen auditorka)

uzavřely na základě určení auditora v souladu s § 17 zákona č. 39/2009
členskou schůzí (shromážděním delegátů), které se konalo dne 16. 6. 2009

SMLUVU

o auditu roční účetní závěrky a výroční zprávy družstva.

Předmětem smlouvy je audit roční účetní závěrky k 31. 12. 2009 a výroční zprávy družstva za rok 2009 v souladu se zákonem č. 93/2009 Sb., o auditorech, zejména pak ověření, zda:

- informace uvedené v účetní závěrce podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace družstva,
- účetnictví, na jehož základě byla účetní závěrka uzavřena, je průkazné a správné,
- výroční zpráva družstva je ve všech významných aspektech v souladu s ověřenou účetní závěrkou.

Auditorka se zavazuje provést audit nestranným způsobem podle mezinárodních auditorských standardů a zjištěný skutečný stav popsat ve zprávě auditora, kterou projedná se statutárním orgánem družstva (§ 20 zákona č. 93/2009 Sb.). Dále se zavazuje zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které nejsou veřejně známy a týkají se účetní jednotky, jejíž účetní závěrku a výroční zprávu ověřuje (§ 15 zákona č. 93/2009 Sb.).

Družstvo se zavazuje poskytnout auditorce veškeré podklady a vysvětlení nezbytné pro výkon její činnosti a nezatajit žádné skutečnosti související s hospodařením družstva.

Cena za audit se sjednává dohodou a to ve výši 70.000,- Kč (plus DPH). Tato částka bude družstvem uhrazena po převzetí auditorské zprávy na základě faktury vystavené auditorkou.

Smlouva se uzavírá na dobu určitou a to do 30. 6. 2010. Tento termín je také konečný pro odevzdání auditorské zprávy. V případě zájmu obou stran o další spolupráci bude uzavřena smlouva nová.

Datum uzavření smlouvy 30. 11. 2009:

.....
prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
auditorka

.....
Ing. Miloslav Hlavsa
ředitel družstva

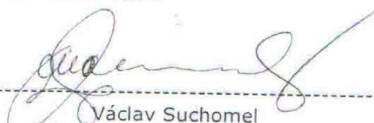
PROHLÁŠENÍ
vedení účetní jednotky KONZUM, obchodní družstvo v Ústí
nad Orlicí, Tvardkova 1191
k auditu
prof. Ing. Libuše Müllerové, CSc.,
registrované u KAČR pod číslem osvědčení 0088

Toto prohlášení je poskytováno v souvislosti s auditem roční účetní závěrky k 31. 12. 2009 a výroční zprávy za rok 2009 účetní jednotky KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí za účelem vydání výroku o tom, zda účetní závěrka a výroční zpráva podávají věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva.

Já, statutární zástupce účetní jednotky, vydávám podle svého nejlepšího vědomí a svědomí toto prohlášení:

1. Uznáváme odpovědnost za účetní závěrku a výroční zprávu v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, včetně všech zveřejňovaných informací, které jsou právními předpisy požadovány.
2. Není nám známo, že by došlo k nesprávnostem v účetnictví, v účetní závěrce a ve výroční zprávě z viny vedení nebo zaměstnanců, ani k utajení skutečností, které by mohly mít významný vliv na účetní závěrku a výroční zprávu.
3. Poskytli jsme auditorce přístup ke všem smlouvám, účetním a dalším písemnostem, včetně vnitřních směrnic, ke všem zápisům ze shromáždění delegátů a porad představenstva, které jsou potřebné pro posouzení roční účetní závěrky a výroční zprávy.
4. V předložených účetních knihách jsou zaznamenány veškeré účetní případy za ověřované účetní období, které do něj věcně patří.
5. Dostatečnými organizačními opatřeními, odbornou obsluhou a prováděnými kontrolami je zabezpečeno, aby se záznamy v účetnictví uskutečňovaly jen na základě řádných účetních dokladů a za pomoci programů zajišťujících průkaznost účetnictví.
6. Záznamy na technických nosičích dat nebo mikrografické záznamy nahrazující účetní písemnosti, podléhají povinné úschově, jsou po dobu zákonem stanovené lhůty kdykoliv k dispozici a umožňují výstup údajů v písemné formě s tím, že je dostatečně zajištěná jejich ochrana před zneužitím, poškozením, zničením nebo ztrátou.
7. V roční účetní závěrce jsou vykázány stavy majetku a zdrojů jeho financování odpovídající skutečnosti, rezervy na krytí budoucích ztrát, jakož i všechny náklady a výnosy časově rozlišené. Údaje v ní zachycené jsou úplné.
8. Nevyskytly se jiné události po datu účetní závěrky, které by vyžadovaly její úpravu nebo doplnění, než události uvedené v příloze.
9. Výroční zpráva obsahuje informace, které jsou v souladu s účetní závěrkou, ze které byly převzaty.

Dne 8. 6. 2010

Václav Suchomel
předseda představenstva

Ing. Jan Šváb
místopředseda představenstva

Příloha 3 **Plán doložení účetní závěrky za rok 2009**

Plán doložení roční závěrky za rok 2009

(včetně plnění k datu 27. 4. 2010)

Termín	Činnost	Provádí (zodpovídá)
do 31. 1. 2010	Fyzické inventury <i>V termínu provedeno</i>	p. Bartoš, inventurníci, hmotně odpovědní pracovníci
do 31. 1. 2010	Plán dokladových inventur <i>V termínu proveden, probíhá dokladování jednotlivých účtů</i>	vedoucí IS
do 22. 2. 2010	Konečný datum k účtování přijatých faktur do roku 2008 přes účty účtové skupiny 3 <i>Splněno – na tyto účty se již neúčtuje.</i>	vedoucí IS
do 28. 2. 2010	Roční odpis pohledávek do doložení <i>Z důvodu nemoc RNDr. Kolomého splněno do konce března 2010</i>	vedoucí IS + RNDr. Kolomý
do 28. 2. 2010	Roční výpočet dohadné el. Energie <i>Provedeno v termínu k 10.3. (Zdržení z důvodu nemoci RNDr. Kolomého)</i>	vedoucí IS + RNDr. Kolomý
do 28. 2. 2010	Propočet tvorby rezerv - na opravy <i>Nové rezervy již netvoříme, čerpání stávajících rezerv doloženo k datu 10. 2. 2010</i> - na obchodní riziko <i>Nová rezerva vytvořena k datu 12. 2. 2010</i> - dohadné položky (plyn, teplo, ap.) <i>Dohadné teplo doloženo k datu 12. 3. 2010 na základě došlých faktur. Dohadný plyn upřesněn na základě došlých faktur k 27. 4. 2010.</i> - ostatní rezervy <i>Nové rezervy na náklady spojené s přeceněním, odpisem neprodaného zboží a s přechodem na nový pokladni systém, vytvořené k datu 12. 2. 2010</i>	vedoucí TS + vedoucí ES vedoucí logistiky a marketingu + vedoucí ES
do 6. 3. 2010	Konzultace témat s auditorkou <i>První konzultace s prof. Müllerovou proběhla dne 9. 2. 2010 v Praze, dne 2. 3. 2010 proběhlo setkání v Ústí nad Orlicí</i>	vedoucí ES
do 19. 3. 2010	Provedení dokladových inventur <i>Dokladové inventury proběhly, chybí pouze doložení u účtu z VO, kde se čeká na bonusy patřící ještě do roku 2009</i>	vedoucí IS
do 10. 4. 2010	Předběžný výpočet daňového přiznání <i>Probíhá příprava pro výpočet.</i>	vedoucí RaF
do 25. 4. 2010	Zpracování výroční zprávy <i>Probíhá příprava zpracování.</i>	vedoucí ES
do 25. 4. 2010	Předání uzávěrky k odsouhlasení auditorce <i>Předání uzávěrky k odsouhlasení předběžně stanoveno na 12. 5. 2010</i>	vedoucí ES
do 22. 5. 2010	Případné opravy v roční závěrce dle připomínek auditorky	vedoucí ES
do 22. 5. 2010	Odsouhlasení roční závěrky auditorkou	vedoucí ES
22. 6. 2010	Shromáždění delegátů družstva	vedoucí ES

Poznámky: jedná se o orientační termíny, které se v případě nepředvídatelných okolností mohou o 1 až 2 týdny zkrátit, eventuelně prodloužit.

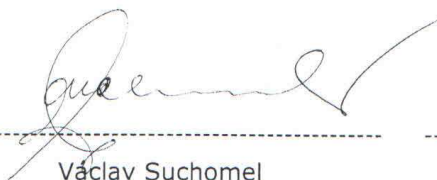
V Ústí nad Orlicí, dne 27. 4. 2010
Zpracoval: Jiří Pavela, vedoucí IS

Ing. Zdeněk Šembera
vedoucí ekonomické skupiny

**POTVRZENÍ O PROJEDNÁNÍ A PŘEVZETÍ AUDITORSKÉ
ZPRÁVY**

Auditorská zpráva o auditu roční účetní závěrky k 31. 12. 2009 a výroční zprávy za rok 2009 účetní jednotky KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí, sídlem Tvardkova 1191, byla projednána a převzata zástupci statutárního a kontrolního orgánu družstva.

Dne 8. 6. 2010

Václav Suchomel
předseda představenstva

Ing. Jan Šváb
místopředseda představenstva

Vlastimil Jirout
předseda kontrolní komise

Lidmila Vlčková
členka kontrolní komise

OPIS

Zpráva o auditu
KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí
účetní závěrka k 31. 12. 2005

VÝROK AUDITORA

Audit roční účetní závěrky obchodního družstva **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí** sestavené k 31. 12. 2005 byl proveden v souladu se zákonem č. 254/2000 Sb., o auditorech ve znění pozdějších předpisů a na něj navazujícími mezinárodními auditorskými standardy přijatými Komorou auditorů ČR.

Za vedení účetnictví, za jeho úplnost, průkaznost a správnost odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Povinností auditorky bylo získat všechny informace, které jsou podle jejího nejlepšího vědomí nezbytné pro vyjádření názoru na účetní závěrku.

Audit byl proveden výběrovým způsobem při respektování významnosti vykazovaných skutečností s následujícím závěrem:

Roční účetní závěrka k 31. 12. 2005 byla sestavena v souladu s obecně platnými předpisy na základě průkazného účetnictví. Navazuje na údaje v účetních knihách a dle názoru auditorky podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva za účetní období roku 2005. Na základě této skutečnosti zní auditorský výrok

bez výhrad.

Dne 12. května 2006

prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
auditorka, č. osvědčení 0088

VÝROK AUDITORA (bez výhrad)

Audit roční účetní závěrky obchodního družstva **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí** sestavené k 31. 12. 2006 byl proveden v souladu se zákonem č. 254/2000 Sb., o auditorech ve znění pozdějších předpisů a na něj navazujícími mezinárodními auditorskými standardy přijatými Komorou auditorů ČR.

Za vedení účetnictví, za jeho úplnost, průkaznost a správnost odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Povinností auditorky bylo získat všechny informace, které jsou podle jejího nejlepšího vědomí nezbytné pro vyjádření názoru na účetní závěrku.

Audit byl proveden výběrovým způsobem při respektování významnosti vykazovaných skutečností s následujícím závěrem:

Roční účetní závěrka k 31. 12. 2006 byla sestavena v souladu s obecně platnými předpisy na základě průkazného účetnictví. Navazuje na údaje v účetních knihách a dle názoru auditorky **podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva za účetní období roku 2006.**

Dne 24. května 2007

prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
auditorka, č. osvědčení 0088

VÝROK AUDITORA (bez výhrad)

Audit roční účetní závěrky obchodního družstva **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí** sestavené k 31. 12. 2007 byl proveden v souladu se zákonem č. 254/2000 Sb., o auditorech ve znění pozdějších předpisů a na něj navazujícími mezinárodními auditorskými standardy přijatými Komorou auditorů ČR.

Za vedení účetnictví, za jeho úplnost, průkaznost a správnost odpovídá statutární orgán účetní jednotky. Povinností auditorky bylo získat všechny informace, které jsou podle jejího nejlepšího vědomí nezbytné pro vyjádření názoru na účetní závěrku.

Audit byl proveden výběrovým způsobem při respektování významnosti vykazovaných skutečností s následujícím závěrem:

Roční účetní závěrka k 31. 12. 2007 byla sestavena v souladu s obecně platnými předpisy na základě průkazného účetnictví. Navazuje na údaje v účetních knihách a dle názoru auditorky **podává věrný a poctivý obraz o majetku, závazcích, vlastním kapitálu, finanční situaci a výsledku hospodaření družstva za účetní období roku 2007.**

Dne 9. června 2008

prof. Ing. Libuše M ü l l e r o v á, CSc.
auditorka, č. osvědčení 0088

3. Výsledky auditu

Ověřila jsem příloženou řádnou účetní závěrku družstva **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí** sestavenou k **31. prosinci 2008** tj. rozvahy, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohu této účetní závěrky.

3.1. Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

3.2. Odpovědnost auditora

Mojí úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit byl proveden v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinna dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získala přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

3.3. Výrok auditora (bez výhrad)

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční situace družstva **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí** sestavenou k **31. prosinci 2008**, nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k tomuto datu v souladu s českými účetními předpisy.

V Praze, dne 3. 6. 2009

Prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
auditorka, číslo osvědčení 0088

3. VÝSLEDKY AUDITU

Ověřila jsem příloženou řádnou účetní závěrku družstva **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí** sestavenou k **31. prosinci 2009** tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu a přílohu této účetní závěrky.

3.1. Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky v souladu s českými účetními předpisy odpovídá statutární orgán společnosti. Součástí této odpovědnosti je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním a věrným zobrazením účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět dané situaci přiměřené účetní odhady.

3.2. Odpovědnost auditora

Mojí úlohou je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit byl proveden v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsem povinna dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abych získala přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně posouzení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení a věrné zobrazení účetní závěrky. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domnívám se, že získané důkazní informace tvoří dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého názoru na účetní závěrku a vydání výroku.

3.3. Výrok auditora (bez výhrad)

Podle mého názoru účetní závěrka sestavená v souladu s českými účetními předpisy k **31. 12. 2009** podává věrný a poctivý obraz finanční situace, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření účetní jednotky **KONZUM, obchodní družstvo v Ústí nad Orlicí**, za rok končící k tomuto datu.

V Praze, dne 8. 6. 2010

prof. Ing. Libuše Müllerová, CSc.
auditorka, číslo osvědčení 0088